

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: TIL OVE HØEGH-GULDBERG.

Citation: Ewald, Johannes: "TIL OVE HØEGH-GULDBERG.", i Ewald, Johannes: *Johannes Ewalds samlede skrifter*, Gyldendal, (1969), s. 377. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald06val-shoot-idm140353510546624/facsimile.pdf> (tilgået 22. september 2021)

Anvendt udgave: Johannes Ewalds samlede skrifter

(Højædte og Velbyrdige Herr Secretair Hersleb til en Erindring — — ærbødigst af Ewald) Er der ikke paa den anden Side noget uhøfligt noget affectert i at udelade denne uvenskabelige Titulatur; helst da
 5 en altfor jævn — fortroelig — Per Larsensk Mine i mit af vores Hersleb kun engang seete Ansigt vist nok synes Grimace — Hvor er MellemVeyen? Denne dybe Betænkning hindrede mig i Gaar og hindrer mig endnu i Dag allene i at offerere Secretairen det første Bind af mine Opera omnia — som brænder efter at staae paa hans Hylde — Reed mig ud deraf ved en deciderende Forskrift hvorved jeg kan beraabe mig paa dig, ifald den ikke er bedre end det jeg selv kan opfinde — Og saa lad mig vide
 10 hvor Hersleb boer — og saa sk(af) mig e(II)er helst bring mig om mueligt endnu i Dag vor berømte (...)er — og saa vær betænkt paa en frisk Bog, naar jeg i Eftermid(dag) sender dig Henriette — og saa svar mig paa alt dette, og saa lev ve(I) og
 20 saa elsk din troeste — — Plage-Aand — men dog din
 Ewald.

D 9de Febr. 1781

Pour Sr Rogerit —

TIL OVE HØEGH-GULDBERG.

Undertrykt — næsten qualt, som min arme Muse
 25 er, af de meest martrende, de meest ydmygende Ulyksaligheder; skulde hun maaskee være svag nok til at fortvivle — dersom ikke for nærværende Tid alt Mismod, af de uskyldige Muser, i Danmark, tillige var Utaknemmelighed — Det var vist kun
 10 slet at skjønde paa denne Videnskabernes og Kunsternes gyldne Alder, som Deres HøyVelbaarnhed, til Deres Navns udødelige Ære, har anvendt den Dem saa vijselig betroede Magt paa at fremkalde i Danmark — Det er i det mindste afgjort, at en
 35 Dansk eller Norsk Digter, der i disse lykkelige Tider — der i denne Viden — haabeles, uden at

beklage sig -- forstummede -- døde af blot Man-
 gel paa Understøttelse -- Det er afgjort, at han er
 af to -- enten paa den utilgiveligste Maade maatte
 miskjende de nordiske Musers Skyts-Engel -- en
 Guldberg -- eller føle sig aldeles uværdig at op-
 løfte sine Øyne til ham om Redning -- Hvad det
 sidste betrefter -- da endskjønt jeg vist ingenlunde
 føler mig feyfric -- endskjønt jeg rødmende til-
 staaer, at mine egne Daarligheder har bidraget alt-
 for meget til min nuværende Kummer, da er der
 dog to Omstændigheder, der give mig den Tillid,
 hvormed jeg vover at see op til Deres Høy-Vel-
 baarnhed, om Hjelp, eller egentligere, uden hvilke
 jeg aldrig skulde have den -- Den ene, at jeg altid
 utrættelig og uafskrækket, har anvendt den yder-
 ste Flid, og det som mueligt er meer, den yderste
 Lærvillighed, paa at dyrke min naturlige Bequem-
 hed til DigteKunsten og at opnaac al den Fuldkom-
 menhed deri, som jeg kunde haabe -- Den anden,
 at jeg altid, med den varmeste Iver har anvendt
 mit Talent, til Religionens og Dydernes, til Viis-
 dommens og de usmittede Sæders Ære -- ene der-
 til -- Maatte dog dette give mig Værdighed nok til
 at hjælpes, i den dydigste, den største Borgeres
 Øyne -- Den Alvidende veed at jeg har Trang nok
 dertil -- Jeg har allerede længe følt hvor vanske-
 ligt det allerede er, med Smerte og Afmagt i alle
 Lemmer, at være heldig Digter -- Dog har denne
 Vanskelighed været overvindelig, saalænge den
 var ene -- Men nu, skjærpet, forøget af den bitter-
 ste Mangel, af den meest nagende Kummer, nu
 begynder den, at blive min Sjæl for stærk -- Ide-
 lig forstyrred, som jeg er af de usleste Specula-
 tioner paa daglig Trang, af de meest ydmygende
 Gener, af de meest upoëtiske Adspredelser -- ned-
 trykt, tilintetgjort af Græmmelser af Frygt, af de
 skumleste, skrækkeligste Udsigter, i min ventelig
 korte Fremtid -- med Smarter i heele Legemet,
 med Graad -- med nagende Kummer i Hjertet --

med tusinde Adspredelser i Sjælen — og med intet, intet til Lindring eller Trøst i al min Evne — o da maae jeg — De veed, ædleste, viiseste Digter-Ven, at jeg da maae tabe Harpen af Hænderne — De indseer let, at Mangelen selv betager mig alle Midler til at væрге mig derimod — At vinde Proemier er desuden meget uvist, og altfor langtværigt — At rette sig efter Mængdens og de fleeste Kjøberes Bifald er uædelt og mig overalt umueligt — Det eneste Haab, den eneste Muellighed for mig at opnaae en nogenledes taalelig Tilstand — og ikke at blive en aldeles unyttig Byrde paa Jorden, en altfor martrende Last for mig selv — beroer vist allene derpaa, om hans Majestet Kongen, af Naade vil give mig, noget Lidet aarlig, til mit nødtørftige Udkomme — I ydmygst Tillid, til den Beskyttelse, som Verden veed og vort lykkelige Fædreneland føler, at Deres Høy-velbaarnhed værdiger alle nyttige Kunstner — og i sær til Deres ædle Medynk med alle Ulyksalige; vover jeg at skikke Dem, og at bede Dem befordre en allerunderdanigst Forestilling, som jeg har skrevet til hans Majestet desangaaende — Men hvorledes skulde Kongen kunde see ned til en af sine ringeste Undersaatter — Hvad skulde overalt mit Haab være, dersom ikke De, Musernes ædleste Beskjærmer, vilde tale et mægtigt Ord til mit Beste? — Paa Deres Vink paa Deres Smil beroer, alt det jeg har at haabe her paa Jorden, en nogenledes taalelig Tilstand i de faae Aar, som jeg kan have tilbage — Jeg vover at anraabe Dem derom — Maatte min Jammer dog røre Dem — Maatte dog den AlGode gjengjælde Dem denne Medynk —

Hvor smigrende vilde den Agt ikke være mig; om Deres Høy-velbaarnhed vilde foreskrive mig nogle aarlige Arbejder, hvormed jeg kunde synes mig selv at gjøre noget for saa stoer en Bevaagenhed — Men dersom dette ikke behager Dem, da beder jeg Dem dog være forvissat om at, jeg saa-

længe jeg lever, i det mindste — skal anvende af min Ild, alle mine Evner, paa at blive denne Deres Medynk, uden hvilken jeg ikke kan leve, saa værdig, som det er mig mueligt —

Med den ydmygste Tillid, og med den dybeste Ærefrygt, henlever jeg Deres Høyvelbaarenheds —

TIL OVE HØEGH-GULDBERG.

Fra det Øyeblik, da jeg havde givet mig den underd— Frihed at forestille Deres HøyVel-¹⁰baarnhed min kummerlige Stilling, og i Tillid til Deres bekendte MenniskeKjærlighed og den besynderlige Beskyttelse, som De værdige Muserne, begyndt at haabe Deres Medynk; har jeg med en større Frihed i Sjælen kundet tage Deel i mine¹⁵ Landsmænds Lyksaligheder — og jeg har begyndt at føle vor gyldne Alders Indflydelse, hvortil Deres HøyVelbaarnhed i meer end en Hensigt, har skjænket vort Norden de første Straaler — Og jeg har ikke kundet føle den uden at opflammes til²⁰ Sang — Indføds-Retten, dette udødelige Æreminde for vor Regjerings viise Patriotisme, var af sin Natur den første og største Gjenstand, som fortryllede min Muse — Men hvem kan føle den, eller noget af alt det, hvorved de Danske og Norske²⁵ glæde sig, uden hvert Øyeblik at erindre sig Deres Kongelige Eleve, og hvem kan erindre sig ham, uden at velsigne og prise den Dag, da Himlen skjænkte vort Fædreland, denne store Prinds — Dette er Aarsagen hvorfor jeg har standset mit³⁰ i en Sang om en af hans besynderlige Velgjerninger, for at synge om ham selv, og af al min Evne at helligholde en Fest, som vist altid vil blive en af de største og kjæreste i Norden — Jeg giver mig den underdanige Frihed, at underkaste denne³⁵ Sang Deres HøyVelbaarnheds Omdømme, og at bede Dem, ifald De finde den saa stoer en Lykke,